

WYKAZ SZCZEPIEŃ DOROSŁYCH W WYBRANYCH STANACH

szczepienie a problem zdrowotny	Przed ciążą	Ciąża	Przewlekła choroba układu krążenia	Przewlekła choroba układu oddechowego	Cukrzyca	PChN	Przewlekła choroba wątroby	Zakażeni HIV	Niedobory odporności (wyłączając zakażonych HIV oraz pacjentów przed/po transplantacji narządów lub komórek krwiotwórczych)	Przed lub po transplantacji narządów lub komórek krwiotwórczych	Asplenia lub dysfunkcja śledziona	Pracownicy ochrony zdrowia i uczący się na uczelniach medycznych	Powyżej 60 r.ż.
GRYPA	1 dawka co roku, najlepiej na początku sezonu epidemicznego	1 dawka co roku, najlepiej na początku sezonu epidemicznego (szczepienie możliwe w ciągu całej ciąży)	1 dawka co roku, najlepiej na początku sezonu epidemicznego										
PNEUMOKOKI			1 lub 2 dawki								Decyzja o szczepieniu oraz schemat szczepienia w zależności od indywidualnych wskazań		1 lub 2 dawki
COVID-19	Schemat szczepienia w zależności od dostępnych obecnie preparatów oraz stanu zaszczepienia												
RSV		1 dawka w 32-36. tygodniu ciąży w celu ochrony niemowlęcia ¹⁹	1 dawka (u osób powyżej 60. r.ż., a także u osób po 50. r.ż. ze zwiększonym ryzykiem zachorowania)										1 dawka
TEŻEC, BŁONICA, KRZTUSIEC		1 dawka Tdap w 27-36. tygodniu każdej ciąży	1 dawka Tdap co 10 lat							Decyzja o szczepieniu oraz schemat szczepienia w zależności od indywidualnych wskazań		1 dawka Tdap co 10 lat	
OSPA WIETRZNA	2 dawki ^{1,2}		2 dawki ¹				2 dawki ^{1,3}		2 dawki ^{1,4,5}	2 dawki ¹			
PÓŁPASIEC		6	2 dawki ⁷				2 dawki ^{6,7}			2 dawki ⁷			
HPV			3 dawki ⁸										
MMR	1 lub 2 dawki ^{2,9}		1 lub 2 dawki ⁹				1 lub 2 dawki ^{3,9}		Decyzja o szczepieniu oraz schemat szczepienia w zależności od indywidualnych wskazań ⁹		1 lub 2 dawki ⁹		
HAEMOPHILUS INFLUENZAE TYP B									Decyzja o szczepieniu oraz schemat szczepienia w zależności od indywidualnych wskazań				
POLIOMYELITIS (SZCZEPIONKA INAKTYWOWANA)			3 dawki ¹⁰							Decyzja o szczepieniu oraz schemat szczepienia w zależności od indywidualnych wskazań ¹⁰		3 dawki ¹⁰	
kleszczowe zapalenie mózgu			3 dawki ¹¹										
NEISSERIA MENINGITIDIS (MENINGOKOKI)			Schemat szczepienia zależny od preparatu ¹²										
WZW A			2 dawki (lub 3 dawki w przypadku preparatu łączonego WZW A + WZW B) ¹³			2 dawki (lub 3 dawki w przypadku preparatu łączonego WZW A + WZW B) ¹³		2 dawki (lub 3 dawki w przypadku preparatu łączonego WZW A + WZW B) ¹³			2 dawki (lub 3 dawki w przypadku preparatu łączonego WZW A + WZW B) ¹³		
WZW B	3 dawki	3 dawki ¹⁸	3 dawki	3 dawki ^{15,17}	4 dawki ^{14, 15, 17}	3 dawki ^{15, 16}	3 dawki ^{15,17}			3 lub 4 dawki ^{15,17}	3 dawki	3 dawki	

LEGENDA

Szczepienia zalecane dla osób nieuodpornionych

Szczepienie zalecane w niektórych przypadkach

Szczepienia obowiązkowe

Szczepienie przeciwwskazane

Skróty:

- **RSV** (respiratory syncytial virus) - syncytialny wirus oddechowy,
- **Tdap** - szczepionka zawierająca toksoid tężcowy, zmniejszoną dawkę toksoidu błoniczego i bezkomórkowe komponenty krztuśca,
- **HPV** (human papilloma virus) - ludzki wirus brodawczaka,
- **MMR** (measles, mumps, rubella) - szczepionka przeciwko odrze, śwince oraz różyczce,
- **WZW** - wirusowe zapalenie wątroby
- **PChN** - przewlekła choroba nerek
- **HIV (human immunodeficiency virus)** - ludzki wirus niedoboru odporności

Bibliografia:

1. Komunikat Głównego Inspektora Sanitarnego z dnia 31 października 2024 r. w sprawie Programu Szczepień Ochronnych na rok 2025
2. K. Tomaszewicz. Monografia. Szczepienia ochronne u dorosłych. MPD1(1)2020
3. Wakcynologia praktyczna; red. Ciechanowski P, Mrozek-Budzym D; wyd. Alfamedica press, 2023.
4. Narodowy Instytut Zdrowia Publicznego - PZH strona [www: szczepienia.pzh.gov.pl](http://www.szczepienia.pzh.gov.pl) [dostęp 15.02.2025]
5. ChPL poszczególnych preparatów
6. <https://www.cdc.gov/vaccines/schedules/hcp/imz/adult-conditions.html>
7. Szczepienia ochronne u dorosłych chorych na nowotwory hematologiczne oraz u chorych z asplenią – zalecenia PTHiT i sekcji do spraw zakażeń PALG, 2018
8. Szczepienia ochronne u chorych dorosłych po przeszczepieniu komórek krwiotwórczych – zalecenia sekcji do spraw zakażeń PALG, 2017

1. U osób nieszczepionych, niechorujących wcześniej na ospę wietrzną
2. Co najmniej 4 tygodnie odstępu pomiędzy ostatnią dawką a ciążą
3. Szczepienie przeciwwskazane jeżeli liczba limfocytów CD4 < 200/mm³
4. Po co najmniej 24 miesiącach po przeszczepieniu komórek krwiotwórczych
5. Minimum 4 tygodnie przed przeszczepem
6. Przeciwwskazana jest szczepionka żywa przeciw półpaścowi (Zostavax)
7. U osób, które przebyły ospę wietrzną
8. U osób, które podlegają zaleceniu ze względu na wiek (18-26 r.ż. oraz 26-45. r.ż. w ramach wspólnej decyzji z lekarzem)
9. U osób nieszczepionych, niechorujących wcześniej na odrę, świnkę lub różyczkę
10. U osób dotychczas nieszczepionych przeciw poliomyelitis
11. Zalecane dla osób:
 - zatrudnionych przy eksploatacji lasu
 - stacjonującego wojska
 - funkcjonariuszy straży pożarnej i granicznej
 - rolników
 - młodzieży odbywającej staże i praktyki zawodowe
 - szczególnie często podejmujących aktywność fizyczną poza pomieszczeniami na świeżym powietrzu

Konieczne są dawki przypominające co 5 lat w przypadku osób < 60. r.ż lub co 3 lata po 60. r.ż.

12. Zalecane osobom:
 - narażonym na ryzyko inwazyjnej choroby meningokokowej: z bliskim kontaktem z chorym lub materiałem zakaźnym (personel medyczny, pracownicy laboratorium), przebywającym w zbiorowiskach (przedszkolach, żłobkach, domach studenckich, internatach, koszarach), osobom z zachowaniem sprzyjającym zakażeniu (intymne kontakty z nosicielem lub osobą chorą, np. gęboki pocałunek), osobom podróżującym;

- z wrodzonymi niedoborami odporności: z anatomiczną lub czynnościową asplenią, zakażonym wirusem HIV, nowotworem złośliwym, chorobą reumatyczną, przewlekłą chorobą nerek i wątroby, leczonym ekulizumabem z powodu napadowej nocnej hemoglobinurii lub atypowego zespołu hemolityczno-mocznicowego, przed i po przeszczepieniu szpiku oraz osobom leczonym immunosupresyjnie;

13. Zalecane dla osób:

- wyjeżdżających do krajów o wysokiej i pośredniej endemiczności zachorowań na WZW A
- zatrudnionych przy produkcji i dystrybucji żywności, usuwaniu odpadów komunalnych i płynnych nieczystości oraz przy konserwacji urządzeń służących temu celowi
- w zależności od sytuacji epidemiologicznej, osoby z grup ryzyka, w których obserwuje się zwiększoną liczbę zachorowań w szczególności narażeni w związku z ryzykownymi zachowaniami
- pracownicy medyczni, w szczególności oddziałów zakaźnych, gastroenterologicznych, pediatrycznych

14. Obowiązkowe dla pacjentów z przewlekłą niewydolnością nerek i osób dializowanych

15. Może być konieczna kontrola przeciwciał po szczepieniu

16. Obowiązkowe u zakażonych WZW typu C

17. Mogą być konieczne dawki przypominające

18. Ciąża nie stanowi przeciwwskazania do rozpoczęcia i kontynuacji schematów szczepienia przeciw WZW typu B.

19. Zgodnie z informacjami zawartymi w Charakterystyce Produktu Leczniczego (ChPL), szczepionka przeciw RSV może być podana w okresie od 24. do 36. tygodnia ciąży. Zaleca się jednak wykonanie tego szczepienia między 32. a 36. tygodniem ciąży, ze względu na potencjalnie większe korzyści i lepszy profil bezpieczeństwa.